Reeksamen på Økonomistudiet sommer 2016 Økonomiske Principper B

1. årsprøve

15. august 2016

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 4 sider (inkl. denne).

Opgave A

Svar på følgende spørgsmål.

- 1. Hvad er forskellen på kvatitetsligningen og kvantitetsteorien?
- 2. Redegør kort for forskellen mellem pengebase og pengemængde.
- 3. Seignorage (møntningsgevinst) er en mulighed, staten har for at finansiere udgifter. Ingen i samfundet vil opleve en økonomisk omkostning ved denne finansieringsform. Begrund dit svar.

Opgave B

Betragt følgende model for en lille åben økonomi

$$Y = C + I + \bar{G} + NX \tag{B.1}$$

$$C = a + b(Y - \bar{T}), \quad a, b > 0, \quad b < 1$$
 (B.2)

$$I = c - dr, \quad c, d > 0 \tag{B.3}$$

$$NX = f - g\epsilon, \quad f, g > 0 \tag{B.4}$$

$$r = \bar{r}^* \tag{B.5}$$

$$\epsilon = eP/\bar{P}^* \tag{B.6}$$

$$Y = \bar{A}\bar{K}^{\alpha}\bar{L}^{1-\alpha} \tag{B.7}$$

$$\bar{M}\bar{V} = PY \tag{B.8}$$

$$OB = \bar{T} - \bar{G} \tag{B.9}$$

hvor Y angiver såvel den aggregerede efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser som det samlede udbud heraf, T er de samlede skattebetalinger, G er det offentlige forbrug, NX er nettoeksportem, OB er det offentlige budgetoverskud, e er den nominelle valutakurs defineret som antal enheder udenlandsk valuta pr. indenlandsk valuta, P er det indenlandske prisniveau, P^* måler prisniveauet i udlandet, r er realrenten, r^* er det internationale realrenteniveau, M er det nominelle pengeudbud, K er mængden af realkapital, og L er størrelsen af beskæftigelsen. A angiver det teknologiske niveau. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen.

I opgaven ses der nærmere på samspillet mellem skatter, investeringer og betalingsbalancens løbende poster.

- 1. Beskriv modellen og beskriv grundigt samtlige dens relationer. Husk i den anledning at beskrive valutakursregimet og begrunde, hvorvidt modellen beskriver en økonomi på det korte eller lange sigt.
- 2. Foretag en kausalanalyse. Dvs. udarbejd først et uordnet kausalanalyseskema og dernæst *enten* et ordnet kausalanalyseskema *eller* et piledigram. Er der klassisk dikotomi i modellen? Er der pengeneutralitet? Begrund.

Betalingsbalancens løbende poster, BB, kan udtrykkes som

$$BB = (1 - b)\bar{Y} + b\bar{T} - \bar{G} - d\bar{r}^* - (a + c)$$
(B.10)

hvor $\bar{Y} \equiv \bar{A}\bar{K}^{\alpha}\bar{L}^{1-\alpha}$.

3. Forklar og udled (B.10).

Antag at regeringen beslutter sig for at hæve skatterne, fordi den ønsker at styrke de offentlige finanser og forbedre betalingsbalancen.

4. Benyt (B.10) til at vise, hvor meget en skattestigning på $d\bar{T}$ vil forbedre betalingsbalancens løbende poster. Forklar hvor meget opsparingen hhv. investeringerne ændrer sig. Illustrer dernæst effekten på betalingsbalancen i et diagram med investeringer og opsparing på X-aksen og den reale rente på Y-aksen.

Antag nu, at regeringen har mulighed for at lette nogle administrative byrder, der er pålagt landets virksomheder. Disse byrder har reelt ikke tjent noget samfundsøkonomisk formål, men har virket hæmmende for virksomhedernes investeringslyst. Det antages desuden, at byrdelettelsen ikke påvirker de offentlige udgifter og alene kommer til udtryk som en stigning i c, der indgår i (3).

5. Benyt (B.10) til at vise, hvor meget en stigning i c på dc vil påvirke betalingsbalancens løbende poster og illustrer situationen i et diagram. Forklar resultatet.

Antag nu, at $dc = d\bar{T} = 1$ mia. kr., og at den marginale forbrugstilbøjelighed er på 0,8.

- 6. Begrund, at skattenedsættelsen og byrdelettelsen samlet set giver anledning til en svækkelse af betalingsbalancen og angiv størrelsesordenen herpå.
- 7. Diskutér om regeringen bør være bekymret over denne svækkelse af betalingsbalancen.